

Vergaderjaar 2024–2025

36 740 IV

Jaarverslag en slotwet Koninkrijksrelaties en het BES-fonds 2024

Nr. 7

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 juni 2025

De vaste commissie voor Koninkrijksrelaties heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van 21 mei 2025 inzake aanbieding van het rapport Resultaten verantwoordingsonderzoek 2024 bij Koninkrijksrelaties en het BES-fonds 2024 (Kamerstuk 36 740 IV, nr. 2)

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 11 juni 2025. Vraag en antwoord zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Olger van Dijk

De griffier van de commissie,
Meijers

Vragen en antwoorden

1

Kunnen de resultaten in tabel 5 aangevuld worden, waar de Algemene Rekenkamer niet heeft kunnen vaststellen wat dit is, bijvoorbeeld bij de bijdrage capaciteit Dienst Justitiële Inrichting (DJI) Caribisch Nederland en de bijdrage inzet personeel Koninklijke Marechaussee?

Antwoord:

De bijdrage van € 7 mln. voor de inzet van de Koninklijke Marechaussee komt volledig ten goede aan de Caribische landen in het Koninkrijk en niet aan Caribisch Nederland. Onder het protocol inzake de flexibele inzet van personeel vanuit de Flexpool heeft de Koninklijke Marechaussee voor grensbewaking aan Aruba 3,5 vte, (voltijdsequivalent) aan Curaçao 18 vte en aan Sint Maarten 16 vte geleverd. Deze zijn ingezet bij het tegengaan van grensoverschrijdende transnationale criminaliteit.

De bijdrage capaciteit Dienst Justitiële Inrichting (DJI) Caribisch Nederland valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie en Veiligheid en staat daarom op de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De resultaten in tabel 5 kunnen worden aangevuld met de reeks «bijdrage aan agentschappen» uit onderstaande tabel. Deze tabel is een gedeelte van bijlage 6 van het J&V Jaarverslag 2024. De bijdrage aan agentschappen betreft de uitgaven voor capaciteit van de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN) op Bonaire.

Artikel 34 Straffen en beschermen			11.204	12.827	15.487	18.997	21.594
Subsidies (regelingen)	Rijkstaak	Structureel	1.726	1.684	1.976	2.140	2.406
Bijdrage aan agentschappen	Rijkstaak	Structureel	8.489	10.001	12.022	15.360	17.199
Bijdrage aan medeoverheden	Rijkstaak	Structureel	989	1.142	1.489	1.497	1.989

2

Waarom kan het resultaat/inzet (zelfrapportage Minister) op het onderwerp Bijdrage capaciteit DJI Caribisch Nederland niet worden vastgesteld?

Antwoord:

De bijdrage capaciteit Dienst Justitiële Inrichting (DJI) Caribisch Nederland valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie en Veiligheid en staat daarom op de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De resultaten in tabel 5 kunnen worden aangevuld met de reeks «bijdrage aan agentschappen» uit onderstaande tabel. Deze tabel is een gedeelte van bijlage 6 van het J&V Jaarverslag 2024. De bijdrage aan agentschappen betreft de uitgaven voor capaciteit van de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN) op Bonaire.

Artikel 34 Straffen en beschermen			11.204	12.827	15.487	18.997	21.594
Subsidies (regelingen)	Rijkstaak	Structureel	1.726	1.684	1.976	2.140	2.406
Bijdrage aan agentschappen	Rijkstaak	Structureel	8.489	10.001	12.022	15.360	17.199
Bijdrage aan medeoverheden	Rijkstaak	Structureel	989	1.142	1.489	1.497	1.989

3

Hoe gaan de resterende woningen nog tijdig worden gerealiseerd, nu 64% van het doel van 500 sociale huurwoningen (in 2025) op Bonaire is bereikt? Hoe kan het dat er geen zicht is op het daadwerkelijke woningtekort? Wanneer is dit er wel?

Antwoord:

De nog te bouwen sociale huurwoningen die in het Convenant Volkshuisvesting Bonaire zijn afgesproken, zullen conform nieuwe bouwplanning gefaseerd worden opgeleverd in de periode 2025–2030. Het Ministerie van VRO en de eilanden zullen periodiek overleg voeren op ambtelijk en bestuurlijk niveau om de voortgang van de woningbouw te bespreken.

Er is op dit moment nog onvoldoende zicht op het woningtekort omdat de eilanden van Caribisch Nederland niet beschikken over basisregistraties, zoals de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Het Ministerie van VRO en het Ministerie van BZK werken samen aan een verkenning naar de mogelijkheden om deze registraties op orde te krijgen en structureel te borgen. Daarnaast kent Caribisch Nederland geen traditie om woningbehoefteonderzoeken uit te voeren. Daardoor kon tot nu toe het woningtekort niet in beeld worden gebracht. In het kader van actielijn 1 van de Beleidsagenda Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening Caribisch Nederland wordt de kennisbasis verbeterd. Het aantal bestaande woningen wordt in beeld gebracht en er wordt onderzoek gedaan naar de huisvestingssituatie en woningbehoefte. Dit biedt de basis om het woningtekort in te schatten. Naar verwachting is er eind 2025 zicht op het woningtekort en een aantal andere kerncijfers.

4

Er is in de periode 2019 t/m 2024 14,9 miljoen euro uitgegeven aan woningbouw op Bonaire, waaraan is dit uitgegeven?

Antwoord:

Deze middelen zijn uitgegeven aan infrastructuur en de versnelling van de bouw van 500 sociale huurwoningen zoals afgesproken in het Convenant Volkshuisvesting Bonaire.

5

Wat is de reden van het ontbreken van een inzicht in het daadwerkelijke woningtekort in Caribisch Nederland?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 3.

6

Wordt er binnen het ministerie werk gemaakt van de door de Algemene Rekenkamer geconstateerde tekortkomingen en knelpunten in de uitvoeringscapaciteit en de wettelijke en beleidsmatige basis voor ruimtelijke ordening op Bonaire?

Antwoord:

De constatering dat er onvoldoende wettelijke en beleidsmatige basis is voor ruimtelijke ordening op Bonaire wordt niet herkend. Op basis van de Wet grondslagen ruimtelijke ontwikkelingsplanning BES (hierna: Wgro BES) dienen de eilandsraden voor hun openbaar lichaam een of meer ontwikkelingsplannen vast te stellen, waarin de op langere termijn na te streven ontwikkeling van het daarin begrepen gebied wordt aangegeven. Bij het opstellen van een ontwikkelingsplan dient rekening te worden gehouden met de kaders die daarvoor zijn opgenomen in het in juni 2024 door de ministerraad vastgestelde Ruimtelijk Ontwikkelingsprogramma Caribisch Nederland. Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) werkt momenteel aan het opstellen van een (ruimtelijke) structuurvisie voor Bonaire. Deze zal aan het einde van dit jaar worden vastgesteld. Op basis van de in de structuurvisie te maken keuzen voor de toekomstige ruimtelijke inrichting van Bonaire zal vervolgens het uit 2010 daterende Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB) worden herzien. Voor wat betreft het tekort aan uitvoeringscapaciteit in het fysieke domein wordt momenteel vanuit VRO in samenwerking met BZK/DGKR ambtelijk verkend welke oplossingen hiervoor te bedenken zijn.

Los van die gesprekken worden zowel generieke als specifieke maatregelen genomen om de beperkte uitvoeringscapaciteit waar mogelijk te verhelpen. In de bijlage van de Kamerbrief over het waarborgen van het principe van «comply or explain» vindt u een overzicht van specifieke maatregelen die gericht zijn op verschillende facetten van uitvoeringscapaciteit op Bonaire, St. Eustatius en Saba.

7

Wat is de reflectie op de conclusies en aanbevelingen over woningbouw van de Algemene Rekenkamer en wat gaat het ministerie hiermee doen?

Antwoord:

De Minister van VRO herkent de door de Algemene Rekenkamer benoemde knelpunten bij de uitvoering van betaalbare woningbouw op Bonaire.

Het Openbaar Lichaam Bonaire en het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben gezamenlijk deze knelpunten omgezet naar speerpunten, die zijn samengebracht in de nog te ondertekenen Actielijst Woningbouw Bonaire.

8

Hoe is de Caribisch Nederland-envelop voor koopkracht en het bestrijden van armoede van 30 miljoen euro besteed in 2024?

Antwoord:

Het kabinet heeft in 2024 € 30 mln. (vanaf 2025 € 32 mln. structureel) beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de koopkracht en het bestrijden van armoede in Caribisch Nederland. In lijn met het advies van de Commissie sociaal minimum Caribisch Nederland, zijn deze middelen ingezet om de inkomens te verhogen en kosten van levensonderhoud te verlagen. Daarbij is er, mede mogelijk gemaakt door het amendement Ceder/Wuite (*Kamerstukken II, 2023/24, 36 410 XV, nr. 25*), voor gekozen om de middelen in 2024 in te zetten voor zowel inkomensondersteunende als kostenverlagende maatregelen, en de middelen structureel groten-deels te alloceren voor het verhogen van inkomens. Bij de uitwerking van de koopkrachtmaatregelen is ook het restbedrag aan koopkrachtmiddelen 2022 (op de aanvullende post) toegevoegd en is er een extra bijdrage geleverd vanuit de begrotingen van SZW en Financiën.

x € mln.	2024	2025	2026	2027	Struct.
1. Wml en uitkeringen	15,5	20,4	21,1	21,8	22,7
2. Verlagen werkgeverpremies	4,2	8,4	8,4	8,4	8,4
3. Kinderbijslag \$ +90 per kind p/m	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
4. Voedselbanken	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3
5. Openbaar vervoer	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
6. Verlagen vast elektratarief naar \$ 0 p/m	6,2				
7. Energietoelage	4,5				
8. Flankerend armoedebeleid openbare lichamen	1,0				
9. Gratis schoolmaaltijden	1,0				
10. Verlagen vast drinkwatertarief naar \$ 2 p/m	1,2				
11. Verdere verlaging van vast internet met \$ 15	1,3				
12. Verbeteren glasvezelnetwerk internet	3,0				
Totaal kosten	43,2	34,3	35,0	35,7	36,6